Het woord is daarop aan pg. *Albrecht* voor de verdediging van het *beleid* van het *Partijbestuur.*

Albrecht is dankbaar voor de waardering die geuit is over het werk van het Partijbestuur. Dit was alleen mogelijk door de steun van duizenden werkers in het land en door de medewerking van het personeel, dat vooral tijdens de verkiezingstijd zich tot het uiterste gegeven heeft.

Het ledental bedraagt op dit ogenblik 146.520.

Het Partijbestuur neemt voorstel 3 van de afdelingen Oldenzaal, Enschede en Diepenveen over, waarbij wordt besloten het Huishoudelijk Reglement zodanig te wijzigen, dat daarin een bepaling wordt opgenomen, dat de voorzitsters van de gewestelijke commissies van vrouwengroepen uit hoofde van haar functie lid zijn van de Partijraad. Op deze wijze wordt de grote betekenis onderstreept van het werk van de Vrouwenbond voor de partij.

Pg. Pasman heeft een pleidooi geleverd voor voorstel la, waardoor de leden van de Partijraad zes jaar zitting kunnen hebben en dan minstens een periode moeten overslaan. Wanneer de partij hieraan behoefte heeft, wil het Partijbestuur dit niet ontraden, maar ziet geen reden tot aanneming van het voorstel, omdat er een vrij sterke doorstroming is. Wél bezwaar bij het Partijbestuur bestaat er tegen voorstel 2 van Leiden om de vertegenwoordiging van de gewesten in de Partijraad te wijzigen. Het is wel juist dat de situatie niet meer klopt met die van 1946, toen de Partijraad werd geformeerd. Daar staat tegenover, dat thans een oplossing wordt gezocht die ten koste gaat van de kleinere gewesten. Primair moet zijn dat het gehele land op behoorlijke wijze in de Partijraad is vertegenwoordigd en daarom kan de bestaande schaal het best worden gehandhaafd. Eventueel zou geen bezwaar bestaan tegen een regeling: van 9000 tot 12.000 zes afgevaardigden; meer dan 12.000 leden zeven afgevaardigden. Er is dan voor de grotere federaties een iets sterkere vertegenwoordiging.

De partijpenningmeester is dankbaar wanneer meegedacht wordt om de kosten van het apparaat zo laag mogelijk te houden, maar een lidmaatschapskaart van twee jaar betekent geen wezenlijke besparing.

Er is gepleit voor een gratis ledenorgaan, eventueel te verspreiden via de afdelingsbesturen. In wezen hebben wij in 'Paraat' een gratis ledenorgaan. Centrale verzending per post van een orgaan aan alle leden is niet doenlijk.

Men heeft 'Paraat' te wetenschappelijk genoemd, maar het blad is zeker niet moeilijker dan het doorsnee-dagblad. De redactie van 'Paraat' zal er intussen graag naar streven het blad

nog bevattelijker te maken dan het reeds is. Spreker wekt het congres op 'Paraat' binnen de partij te propageren.

Elk lid moet inderdaad in het bezit zijn van het Beginselprogram en Statuten en Huishoudelijk Reglement van de partij. Deze gegevens zijn opgenomen in een boekje dat voor 30 cent verkrijgbaar is.

Wanneer een lid is gewonnen, zou men hem moeten laten bezoeken om bij dit eerste gesprek dit boekje te overhandigen en de bijdrage van 30 cent te innen.

Het is te betreuren dat de belangstelling voor het colporteren aanzienlijk minder is dan vroeger. Een colportage-orgaan in de oude vorm bleek niet meer lonend en daarom werd ervan afgezien en is overgegaan tot het op ongeregelde tijden laten verschijnen van een orgaan als het Dreesboekje. Het blijkt uit de cijfers in het jaarverslag, dat wanneer de afdelingen dit middel gebruiken er een zeer grote afzet mogelijk is, die financieel voor partij en afdelingen het nodige kan betekenen. Tegelijkertijd is gepleit voor de uitgifte van kleine brochures; daaraan is op deze wijze reeds voldaan.

Spreker deelt mede, dat ten aanzien van de cijfers voor de Werkgemeenschappen een rectificatie moet worden aangebracht. De indruk dat de PCWG meer zou hebben ontvangen dan de andere werkgemeenschappen is niet juist, omdat de PCWG op verzoek van het Partijbestuur een aantal taken heeft verricht, die wat de financiële uitwerking betreft bij deze Werkgemeenschap zijn ondergebracht, terwijl zij in feite thuishoren onder de algemene propaganda.

Het Partijbestuur voelt in het algemeen niet voor verhoging van de contributie met een toeslag voor een algemeen strijdfonds. Dit heeft naast grote voordelen een zeker automatisme ten gevolge, en haalt de spanning eruit van een grote inzameling.

Ten aanzien van de contributieregeling meent spreker dat er op dit ogenblik nog geen reden is om tot verhoging over te gaan. Op dit ogenblik wordt met groot succes de actie tot betaling in de juiste klasse gevoerd. Er blijkt een te sterke verschuiving naar de vijf cents klasse, omdat men automatisch aanneemt dat boven- 65-jarigen in die klasse moeten betalen. Het is de bedoeling geweest, dit alleen van toepassing te doen zijn op degenen die aangewezen zijn op de AOW.

Spreker dringt erop aan het indertijd genomen besluit te handhaven, zodat wanneer nodig de Partijraad een beslissing over de contributieregeling kan nemen.

Invoering van een maandzegel betekent over de hele linie overgaan op inning per maand. Dit

stuit op bezwaren.

Spreker vindt het batig saldo van ruim ƒ 1700,— niet zo ongunstig, vooral nu wij een zeer bijzonder jaar achter de rug hebben met de verkiezingsactie. Men heeft geklaagd dat er zo veelvuldig op de partijgenoten een beroep om een bijdrage wordt gedaan. Men verlangt van de partij terecht dat zij actief is, maar dit kost geld.

Den Broeder maakt aanmerking op het foldertje, dat is uitgegeven als herinnering aan de verkiezingsactie. Spreker is het hiermee niet eens, maar meent dat hier in eenvoudige vorm een prachtige herinnering is bewaard aan een aantal gebeurtenissen uit de verkiezingsactie, een groot bedrag kon hiervoor immers niet beschikbaar worden gesteld.

Er is gepleit voor meer steun aan de kleine afdelingen door hen een groter deel van de contributie te laten behouden. Dit levert geen oplossing, want voor de betrokken afdelingen is het maar een kleinigheid, maar door het grote aantal kleine afdelingen betekent het voor het Partijbestuur een groot bedrag. Bij moeilijkheden kloppen de kleine afdelingen wel aan bij gewest of Partijbestuur en wordt er een oplossing gevonden.

Voor het invoeren van een leeftijdsgrens van 65 jaar is opnieuw gepleit, ook voor 70 jaar. Het Partijbestuur heeft er geen bezwaar tegen deze zaak opnieuw te onderzoeken, wanneer het Congres dat nadrukkelijk vraagt. Reeds enkele malen is een voorstel in deze richting door het Congres verworpen.

Van den Berg uit Akkrum heeft gesproken over propaganda op het platteland. Spreker meent hier tegenover te moeten stellen dat aan de agrarische vraagstukken bijzonder veel aandacht wordt besteed en dat ook uit de ledenwerfactie wel blijkt, dat het platteland goede resultaten vertoont. De papieren rompslomp, waarover is geklaagd, valt wel mee, nu de mededelingen aan de afdelingen steeds verzameld uitgaan.

Ten aanzien van de Commissie verhouding tot andere organisaties kan worden meegedeeld, dat de besprekingen over het rapport worden voortgezet. De positie van Nieuwe Koers als organisatie in de politieke jongerenwereld is sterk, hetgeen op zichzelf niet in tegenstelling behoeft te staan met het feit, dat in het algemeen bij de jongere generatie de belangstelling voor het lidmaatschap van een politieke partij geringer is dan men zou wensen. De Partij zal moeten begrijpen, dat mét Nieuwe Koers of er zonder, de partij aandacht zal moeten besteden aan het jongerenvraagstuk, hetgeen altijd geld zal kosten.

Uitentuis heeft gevraagd om bij de voorstellen toelichtingen te geven, hetgeen zou betekenen dat de beschrijvingsbrief driemaal zo groot zou worden. Een preadvies van het

Partijbestuur acht spreker niet juist, omdat hiervan tevoren een te grote invloed zou uitgaan. Het salaris van de voorzitter is gelijk aan dat van de secretarissen. Het salaris van pg. Den Uyl ondergaat op dezelfde wijze een korting als van de secretarissen, die Kamerlid zijn. De subsidie aan de Kamerfractie is bedoeld om de fractie de mogelijkheid te geven op een behoorlijke wijze te functioneren. Een overzicht van de leden naar leeftijd en contributiebijdrage zou vrij vlug verouderd zijn. De WBS is met een onderzoek op dit punt in enkele afdelingen bezig en dit zal tevens inzicht kunnen geven in de situatie van de partij als geheel.

Pasman heeft gesproken over de gang van zaken op de congressen en de veelheid van onderwerpen. De besluitvorming in de partij wordt op de meest democratische wijze voorbereid. Alle problemen, die op het Partijcongres aan de orde zijn, worden voorbereid in conferenties of door middel van speciale congressen, terwijl ook de Fakkeldragersclubs een middel zijn om de democratie tot gelding te brengen.

Pels vreest dat rapporten van de WBS in de boekenkast verdwijnen. Die rappor- ten gaan naar Partijbestuur en fractie en naar allerlei organisaties die op het terrein in kwestie werken, naar de dag- en weekbladen, en vakbladen, tevens naar ministeries, universiteiten en andere bibliotheken, worden behandeld in speciale organen, zoals bij voorbeeld ‘De Gemeente’, terwijl zij ook worden besproken in bijeenkomsten met allerlei bevolkingsgroepen, zoals bij voorbeeld het Delta-rapport en de rapporten over de ontwikkelingsgebieden.

De Commissie Middengroepen gaat door met haar werk, waaronder het organiseren van intellectuelenconferenties over taak en plaats van de middengroepen. Ook de Coöperatie-commissie zet haar werkzaamheden voort en werkt aan het rapport. Het rapport van de Commissie organisatievorm van overheidsbedrijven is in een vergevorderd stadium. Bij de activiteit die door de partij wordt ontplooid is het moeilijk het jaarverslag in kleiner afmetingen te doen verschijnen, waarop door pg. Pels is aangedrongen.

Wat het Sociaaldemocratisch Centrum betreft, dat moties aan gewesten toezendt, meent spreker dat hiertegen geen waarschuwing nodig is, maar dat wij rustig kunnen vertrouwen op het gezonde inzicht in de partij om te bepalen hoe hierop moet worden gereageerd. Dat laat weinig te wensen over.

De klacht van Buter over de Werkgemeenschappen is niet gerechtvaardigd. De waardevolle functie van de Werkgemeenschappen betekent bezinning op een aantal problemen, waarvan de partij op geëigende ogenblikken en plaats kennis neemt. Met een verwijzing

naar hetgeen de Voorzitter hierover in zijn openingswoord heeft gezegd, besluit pg. Albrecht zijn beantwoording.